

Sygn. akt I ACz 54/13

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lutego 2013 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jan Kremer

Sędziowie: SSA Wojciech Kościołek

SSA Władysław Pawlak

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2013 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku K. G.

przy uczestnictwie Skarbu Państwa – Dyrektora Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w K.

o udzielenie zabezpieczenia przed wszczęciem postępowania

na skutek zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 7 listopada 2012 roku, sygn. akt I Co 374/12

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt I ACz 54/12

UZASADNIENIE

Wnioskodawca K. G. wniósł o udzielenie, przed wszczęciem postępowania o ochronę praw autorskich i dóbr osobistych, zabezpieczenia roszczeń przeciwko obowiązanemu Skarbowi Państwa – Dyrektorowi Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w K. poprzez:

1. nakazanie obowiązanemu sporządzenia uwierzytelnionych kopii kart odpowiedzi zawierających prace maturalne z historii i wiedzy o społeczeństwie stworzone przez K. G.
2. nakazanie obowiązanemu tak sporządzonych kopii kart odpowiedzi w Sądzie Okręgowym w Krakowie
3. zakazanie obowiązanemu niszczenia oryginałów przedmiotowych prac maturalnych do czasu zakończenia postępowania wszczętego przeciwko niemu.

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 7 listopada 2012 r. Sąd Okręgowy w Krakowie odmówił wnioskodawcy K. G. udzielenia zabezpieczenia roszczenia.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy uznał, że strona powodowa nie uprawdopodobniła dochodzonego roszczenia, a więc nie została spełniona wskazana w art. 730¹ § 1 k.p.c. jedna z koniecznych przesłanek udzielenia zabezpieczenia. W ocenie Sądu Okręgowego uprawniony nie może na drodze procesu cywilnego, opierając się na treści art. 24 k.p.c. i art. 78 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2004 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych skonstruować skutecznego

roszczenia wydania kopii kart odpowiedzi zawierających prace maturalne, a następnie wydania oryginałów kart odpowiedzi zawierających prace maturalne, gdyż posiadanie tych prac przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w K. odpowiada prawu, mając oparcie w treści rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych.

W złożonym zażaleniu wnioskodawca K. G. domagał się zmiany zaskarżonego postanowienia i udzielenia zabezpieczenia roszczenia, względnie uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi I Instancji do ponownego rozpoznania.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił naruszenie:

1. art. 730¹ § 1 k.p.c. poprzez błędne uznanie, że wnioskodawca nie uprawdopodobnił przesłanki wiarygodności roszczenia, a w konsekwencji odmowę udzielenia zabezpieczenia;
2. art. 328 k.p.c. poprzez niewyjaśnienie w sposób dostateczny motywów rozstrzygnięcia, w szczególności ogólnikowe odwołanie się do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r.

W uzasadnieniu wnioskodawca wskazał, że jego wniosek o zabezpieczenie nie stoi w sprzeczności ze wskazanym przez Sąd Okręgowy prawem posiadania przez obowiązanego stworzonych przez niego prac egzaminacyjnych. Wniósł w nim o udzielenie zabezpieczenia poprzez sporządzenie kopii przedmiotowych prac egzaminacyjnych właśnie dlatego by nie naruszać prawnie chronionego posiadania tych prac po stronie obowiązanego. Wskazał, że nawet ewentualne dochodzenie roszczenia o wydanie oryginałów prac egzaminacyjnych nie godziłoby w posiadanie po stronie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej, gdyż skoro z § 108 pkt. 6 cyt. rozporządzenia po upływie 6 miesięcy karty z pracami powinny być zniszczone, to obowiązany nie byłby uprawniony po tym okresie do dalszego posiadania prac wnioskodawcy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie ma uzasadnionych podstaw.

Wskazać należy, że prace pisemne z egzaminu maturalnego objęte są odrębną regulacją w zakresie dostępu do nich. Ustawodawca uregulował dostęp do prac maturalnych jej z części pisemnej w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2007. R., Nr 83, poz. 562 ze zm.), które określa sposób udostępniania prac maturalnych. Ustawodawca ograniczył dostęp do nich poprzez wskazanie, że są udostępniane zdającemu do wglądu w miejscu i czasie wskazanym przez dyrektora komisji okręgowej, nie przewidując ich kopiowania, ani wydawania zdającemu. W związku z tym przedmiotem rozważań może być relacja tych regulacji oraz regulacji powołanych przez powoda. Konsekwencją tego jest właściwe uprawdopodobnienie potrzeby zabezpieczenia.

Uprawniony powołuje się na przepisy ustawy z dnia 4 lutego 1997 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, w której w art. 78 ust. zawarto szczególną regulację dotyczącą zabezpieczenia roszczeń wynikających z naruszenia autorskich praw osobistych. Przepis ten nie jest wyłączną podstawą dochodzenia tych roszczeń. W orzecznictwie wyrażono pogląd, że zgodnie z art. 24 § 3 k.c. reguły odpowiedzialności kodeksowej pozostają w kumulatywnym zbiegu ze wskazanymi przepisami ustawy z roku 1994, na która to regulacje także powołuje się uprawniony, co oznacza, że środki ochrony przewidziane jednymi i drugimi przepisami mogły być w sprawie stosowane zarówno kumulatywnie, jak i alternatywnie. Decydujący w tej mierze powinien być wybór osoby zainteresowanej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 stycznia 2001 r. V CKN 499/00). Z kolei art. 16 Ustawy wskazano, że autorskie prawa osobiste chronią nieograniczoną w czasie i niepodlegającą zrzeczeniu się lub zbyciu wieź twórcy z utworem a w szczególności prawa do:

- 1) autorstwa utworu;

- 2) oznaczenia utworu swoim nazwiskiem lub pseudonimem albo do udostępniania go anonimowo;
- 3) nienaruszalności treści i formy utworu oraz jego rzetelnego wykorzystania;
- 4) decydowania o pierwszym udostępnieniu utworu publiczności;
- 5) nadzoru nad sposobem korzystania z utworu.

Dla uzyskania zabezpieczenia roszczenia uprawniony winien wykazać ogólne przesłanki zabezpieczenia przewidziane art. 730¹ k.p.c. tj. uprawdopodobnienie wiarygodności roszczenia oraz istnienie interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia. W niniejszej sprawie uprawniony swoje roszczenie wyprowadza z art. 16 ustawy prawo autorskie... i art. 23 i 24 k.c. Skoro tak, to dla spełnienia przesłanki uprawdopodobnienia roszczenia uprawniony winien uprawdopodobnić naruszenie przez obowiązanego przedmiotu ochrony określonego w art. 16 ustawy, a więc więzi twórcy z utworem, a w szczególności praw określonych w pkt 1-5 tego przepisu. Dla spełnienia drugiej koniecznej przesłanki zabezpieczenia interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia, uprawniony winien wykazać, że nieudzielenie zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie.

W tym stanie rzeczy w pełni należy podzielić pogląd Sądu I instancji, że uprawniony nie uwiarygodnił dochodzonego roszczenia. Uprawniony nie uprawdopodobnił w jakikolwiek sposób, że obowiązanym przechowując oryginał jego pracy maturalnej naruszył autorstwo uprawnionego do tej pracy, naruszył prawo uprawnionego do oznaczenia pracy swoim nazwiskiem, pseudonimem, nie naruszył prawa decydowania o pierwszym sposobie udostępnienia utworu publiczności, nie zaburzył nadzoru nad sposobem korzystania z pracy, nie naruszył treści i formy utworu ani jego wykorzystania. Dodatkowo wskazać należy, że uprawniony mając zamiar wystąpić z żądaniem wydania oryginału pracy maturalnej, nie uprawdopodobnił w żaden sposób swojego prawa do osobistego dysponowania tą pracą. Po pierwsze określona w art. 16 ustawy ochrona więzi twórcy z utworem nie jest równoznaczna z prawem do jego wyłącznego posiadania, po drugie jak wynika z twierdzeń wniosku nośnik pracy (arkusze papieru) nie są własnością uprawnionego tak by mógł żądać wydania swojej własności, gdyż arkusz otrzymał od Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej przy rozpoczęciu pisemnej części egzaminu maturalnego, po trzecie jak wskazał już Sąd Okręgowy, uprawniony przystąpiwszy do egzaminu maturalnego jest związany regulami obowiązującymi przy jego przeprowadzaniu, a więc wpływają na jego sferę obowiązków i praw przepisy obowiązującego prawa dotyczące uprawnienia obowiązanego do przechowywania i dysponowania w oznaczonym czasie pracami maturalnymi (§ 108 pkt 6 cyt. rozporządzenia). Wreszcie uprawniony nie wykazał interesu prawnego, nie wykazał realnej obawy by brak zabezpieczenia spowodował, że po upływie 6 miesięcy obowiązanym będzie uprawniony do niszczenia prac maturalnych, a przez to wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia zostanie utrudnione lub w sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Takie twierdzenia uprawnionego w zgromadzonym materiale dowodowym i przepisach prawa nie znalazły potwierdzenia.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji.